

Az erdőmérnöki szak záró tanulmányútja

A Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karának 40 fő végzős erdőmérnök hallgatója 2023. május 15. és 19. között 5 napos záró tanulmányúton vett részt. A tanulmányaik során utolsó együtt töltött hét alatt mind szakmai, mind pedig kulturális programokban bőven volt részük.

Igyekeztünk a hét tematikáját úgy összeállítani, hogy eltérő erdészeti tájakon, gazdálkodási körülmények, feltételek közt zajló munkákról, aktuális feladatokról, megoldandó problémákról minél átfogóbb képet kapjanak a résztvevők, és a programok kellő mértékben igazodjanak a gyakorlatorientált képzéshez.

A tanulmányút célja volt az is, hogy minél több tapasztalatot szerezhessenek a végzősök a záróvizsgára való felkészüléshez, portfóliójuk elkészítéséhez, és a „tő mellől”, a gyakorlatban dolgozó szakemberektől is kapjanak ezekhez információkat.

Az első szakmai nap a Pilisi Parkerdő Zrt. Szentendrei Erdészetének területén zajlott. Délelőtt az erdészet bemutatását követően, 5 állomásos bejárás során kocsánytalan tölgy állományokban zajló felújítási, tisztítási, véghasználati feladatok megismerésére, valamint az örökterdőgazdálkodás és

hétfő este a társaságot a Szépasszony-völgyben.

A második napi programok az Erdőgazdaság Felnémeti Faudvarában kezdődtek, *Urbán Pál* főmérnök adott betekintést a cég életébe, valamint *Zay Zsolt* kereskedelmi vezető a faanyagértékesítési feltételekről, lehetőségekről számolt be. Megismerésre kerültek a tűzifa feldolgozási folyamatai, a gépso-

delmi, vadászati és közjóléti feladatokról, illetve ezek gazdálkodást befolyásoló hatásairól.

A helyiek nevezte „megélhetési falopás”, unaloműzésből vagy éppen boszszúból folytatott gyűjtogatások következményeivel is számolnia kell a kollégáknak, amelyekkel összefüggésben lévő felújítási problémákról, valamint a hatósággal történő hatékony kommu-

Szabó Csilla osztályvezető, Tóth Kristóf erdészetvezető, Molnár Dániel erdőgondnok fogadott minket a Szentendrei Erdészet területén található Lajos-forrásnál

rok, az apríték előállítás, tárolási feladataihoz tartozó berendezések, illetve a logisztikai kérdések.

Bárdos Bence és *Borsó Gábor* műszaki vezető beszéltek a Szilvásvaradi Erdészet fahasználati, erdőművelési

nikációról is szó esett az „őzdi kríziskörzetben”.

A Főnagysági Oktatóközpontban *Zay Adorján*, az ÉSZAKERDŐ Zrt. vezérigazgatója és *Rencsiné Ágh Márta* humánpolitikai osztályvezető, *Szegedi László* erdészetigazgató (Kelet-Bükki Erdészeti Igazgatóság) és *Nagy Barnabás* műszaki vezető fogadta jó szóval és finom vacsorával a tanulmányút résztvevőit. Ismertették a másnapi programot, és röviden bemutatásra került az erdőgazdaság, majd szakmai beszélgetésekre is sor került, ahol hangsúlyos témaként a faanyag sokrétű felhasználása, használhatósága, ennek hathatós kommunikálási szükségessége és lehetőségei kerültek elő.

Szerdán Parasznya községhatár erdőrészeiben a hagyományos bükkgazdálkodás kérdéseivel foglalkoztunk, folyamatos és befejezett ápolás, tisztítás és növedékfokozó gyérités, valamint fokozatos felújítógás bemutatásával. Szó volt a fokozottan védett területeken történő gazdálkodás nehézségeiről is.

A Kő-lyuk barlang megtekintését követően az ott folyó régészeti feltárások eredményeiről a miskolci Herman Ottó Múzeum igazgatója adott részletes tájékoztatást.

Erdőfelújítási feladatok nehézségeinek megoldásai az EGERERDŐ Zrt. Ózd községhatárában

az ERTI tartamkísérleti parcelláinak megtekintésére volt lehetőség. A parkerdő közjóléti funkcióiból származó feladatokról hallhattunk a sikárosi területek bejárása során.

Dobre-Kecsmár Csaba, az EGERERDŐ Zrt. vezérigazgatója látta vendégül

feladatairól, a haváriákból származó káresemények felszámolásáról. Az időjárási körülmények nem voltak a legideálisabbak a Szabadtéri Erdei Múzeum megtekintéséhez és a Szalajkavölgyi kisvasutazáshoz, de sok érdekes információ hangzott el a természetvé-

Hagyományos bükkgazdálkodás, ÉSZAKERDŐ Zrt., Kelet-Bükk Erdészeti Igazgatóság

Akác továbbfeldolgozás, NYÍRERDŐ Zrt., Ófehértói Logisztikai Központ

Tisza ártéri nyár gazdálkodás, NEFAG Zrt., Szolnok

Folyamatgépesített fakitermelés, ERDŐSZÖV Zrt., Alsónémedi

A Hernád völgyi Erdészeti Igazgatóság területén Mihók István vezérigazgató-helyettes és Rác András erdészeti igazgató beszélt a kőrispusztulásról, az azt követő felújítási feladatokról.

A zempléni nap Hercegekúton, a Gombos-hegyi pincesor borászatának pincéjében, nagyon hangulatos borkóstolással, „vidám és komoly poharrakkal” zárult.

Hidas Tibor, a NYÍRERDŐ Zrt. vezérigazgatója köszöntötte csütörtök reggel Baktalórántházán a hallgatókat. A nyírségi, savanyú homokon zajló tölgy- és akácgazdálkodás részletes megismerésére Bíró Imre erdészeti igazgató és Száva Zoltán műszaki vezető segítségével volt lehetőség. Talajszelvények megtekintésével a termőhely megismerésétől, a maggyűjtési, felújítási feladatokon, a fiatalosok ápolásának bemutatásán keresztül a fakitermelés és a faanyagfeldolgozás is megtekintésre került. A máriapócsi kegytemplomban lelki feltöltődésre nyílt lehetőség.

Az utolsó nap délelőttjén az ártéri területeken történő erdőgazdálkodás jellemzőit a NEFAG Zrt. Szolnoki Erdészetének erdőrészleteiben tanulmányozhattuk. *André Zoltán* erdészeti vezető részletesen beszámolt az árvízvédelmi eljárásokról és a területek sajátágaiból adódó speciális erdészeti, természetvédelmi feladatokról is.

A szakmai programok a magán-erdőgazdálkodás feladatainak, jellegzetességeinek, problémáinak megismerésével teljessétek ki és értek véget, Alsónémedi község határában az ERDŐSZÖV Zrt. tevékenységeinek megismerése által. *Mihályfalvi András* és *Mihályfalvi István* nemesnyár és hazai nyár állományok gépesített fakitermelési, terület- és talaj-előkészítési (tuskófúrás) folyamatait mutatta be, valamint az ápolási munkákról is szó esett.

Hálásan köszönjük valamennyi Kollegának, hogy a precízen előkészített, sokszínű, rendkívül tartalmas terepi programok segítségével lehetősége nyílt a hallgatóknak az addig megszerzett tudás elmélyítésére, az ismeretanyagok szintetizálására és a gyakorlatban történő alkalmazásuk, adaptálásuk megtapasztalására. *Külön köszönjük a színes kultúrprogramokat, a bőséges el látást és legfőképpen a szeretetteljes fogadtatást. Jó szerencsét!*

Szakálosné dr. Mátyás Katalin
egyetemi adjunktus
SOE EMK Erdő- és Természeti
Erőforrás-gazdálkodási Intézet

A vadgazdamérnöki szak záró tanulmányútja

A Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karának végzős vadgazdamérnök szakos – napali és levelező tagozatos – hallgatói dr. Tari Tamás és dr. Bende Attila adjunktusok vezetésével 2023. május 30. és június 2. között záró tanulmányúton vettek részt. A tanulmányút tematikája szorosan illeszkedett a záróvizsga témaköréhez, emellett pedig a vadgazdálkodás aktuális problémáira fókuszált.

Az első nap délelőttjén a Bakonyerdő Zrt. látta vendégül a hallgatókat a Balatonfüredi Erdészet területén, ahol *Némethi Kálmán* erdészetigazgató, *Pölöskei Balázs* vadgazdálkodási osz-

gazdálkodási osztályvezetőnek köszönhetően – véreb-bemutatóval kezdődött, majd a hallgatók a területen tett séta során ismerték meg a gyp- és vadföldgazdálkodás gyakorlatát, valamint az alkal-

A vaddisznó állománykezelésének lehetőségei – Bakonyerdő Zrt. balatonfüredi Erdészet (Fotó: Tari Tamás)

tályvezető és *Hári László* fővadász ismertette a cég vadgazdálkodási gyakorlatát. Hallgatóink – az ASP problémakörét is érintve – betekintést nyerhettek a zárttéri vaddisznó-gazdálkodásba, és hasznos információkat tudhattak meg a lakott területen megjelenő vadfajok okozta konfliktusokról.

A szakmai program a Zalaerdő Zrt. Bánokszentgyörgyi erdészetének területén folytatódott, *Egle Zoltán* vadgazdálkodási ágazatvezető ismertette a területen folytatott őztakarmányozási gyakorlatot, valamint a vadkárok elleni védekezési és vadkártérítési feladatokat és tapasztalatokat.

A második nap a MATE Kaposvári Campusának Vadgazdálkodási Tájékoztatópontjában kezdődött. *Nagy János* központvezető jóvoltából ismerhették meg a hallgatók a Magyarországon egyedülálló zárttéri szarvasgazdálkodást. A vadgazdálkodási kiállítás megtekintését követően a vadasparban zárult a délelőtti program.

A délután a SEFAG Zrt. Barcsi Erdészetének területén – *Nyúl András* vad-

mazott gímszarvas állománykezelési módszereket, emellett hasznos ismereteket szerezhettek a vadásztatás és a vadászati turizmus témakörökben is.

A harmadik nap a Gyulaj Zrt. Tamási Erdészetének területén kezdődött, ahol *Palánki Gábor* erdészetigazgató ismer-

tette meg a hallgatókat a Gyulaj Zrt. dámvadászatának történetével és állománykezelési gyakorlatával, a dám válogató vadászatának gyakorlatával.

Ezt követően a VADEX Zrt. soponyai vadhúsfeldolgozóját látogattuk meg, ahol *Lőrincz Attila* vadfeldolgozási ágazatvezető kalauzolta hallgatóinkat, akik a lőtt vad átvételétől kezdődően, a feldolgozáson és csomagoláson keresztül egészen a tárolásig a teljes vadhúsfeldolgozás folyamatát megismerhették. A program a Belsőbárándi vadászterületen *Maár Gyula* fővadász vezetésével folytatódott a területen zajló fácán-utóneveléssel és az erdei fácánvadászatok szervezésével. A program helyszíne a nagyterítékű fácánvadászatoknak helyet adó fácános vadászterület volt, ahol megismerték hallgatóink a vadászatok lebonyolításának menetét is.

A tanulmányút zárónapján a NaturVad Kft. vendéglátásával, *Vöröskői András* szakvezetésével ismerhették meg hallgatóink a tőkésréce törzsszállomány tartásának és tojtásának gyakorlatát, továbbá betekintést nyerhettek az előnevelés, a tavi közép- és utónevelés, valamint a vadászati hasznosítás részleteibe is.

Szeretnénk köszönetünket kifejezni valamennyi vendéglátónak a szakmai programok során nyújtott kimagasló szakvezetésért és a programokat követő vendéglátásért, továbbá a szállások terén nyújtott segítségért.

Dr. Tari Tamás egyetemi adjunktus,
Dr. Bende Attila egyetemi adjunktus,
SoE EMK Vadgazdálkodási és
Vadbiológiai Intézet

Trófeaszemle és a dám válogató vadászatának módszerei a Gyulaj Zrt. területén (Fotó: Tari Tamás)

Termőhelyismerettan- Növénytársulástan- Erdőbecsléstan

Komplex tanulmányút erdőmérnök hallgatóknak

2023. május 30. és június 2. között került megrendezésre a termőhelyismerettan-növénytársulástan-erdőbecsléstan tudományterületeket magába foglaló komplex tanulmányút az erdőmérnök hallgatók számára.

Projektmunka értékelése talajszelvény mellett, Ásványráró – Fotó: Horváth Tamás

A korábbi évekhez hasonlóan az érintett tudományterületeket lezáró tanulmányút célja, hogy a hallgatók a félévközi gyakorlatokat kiegészítve különböző faállománytípusokban ismerhessék meg a termőhely, a növénytársulás és a faállomány faterméstanai jellemzőit, összefüggéseit, kihasználva, hogy az egyhetes gyakorlat keretein belül lehetőség van különböző tájegységek bemutatására is.

Az elsősorban másodéves erdőmérnök hallgatók részvételével megrendezésre került tanulmányút több évtizedes múltú tekint vissza: az idei évben a szakmai támogatást a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt., a Vérteserdő Zrt., valamint a Pilisi Parkerdő Zrt. biztosította.

A mindenkor jó hangulatú tanulmányút a külső helyszíneknek és a szakmai partnereknek köszönhetően kiváló terepe a gyakorlatorientált képzésnek. A hallgatók a tanulmányút során az egyes faállományok klimatikus, termőhelyi, növénytársulástani és erdőbecslési vizsgálatait, terepi méréseit végezték el kiscsoportos projektként, amelyet a helyszíni közös ismertető zárt. A 15 helyszínen végzett munkákról komplex jegyzőkönyv készült.

Az első napon Ásványráró és Gönyű község határában került sor termőhelyi vizsgálatokra és a helyben lévő faállományok tanulmányozására. Az ártéri területek mellett humuszos homoktalajokon álló cser- illetve kocsányos tölgy főfafajú állományok bemutatására került sor.

A második szakmai napon a Csákvár község határában volt lehetősége a hallgatóknak bükk, cser-, kocsánytalan tölgy és molyhos tölgy főfafajú elegyes erdőkben elvégezni a terepi felvételezéseket a 250-350 m tengerszint feletti magasságban.

A meglátogatott helyszínek kiváló lehetőséget biztosítottak a kitettség fa-

Átlagfa paraméterek meghatározása, Csákvár – Fotó: Horváth Tamás

állománytípusokra gyakorolt hatásának terepi szemléltetésére.

A tanulmányút harmadik szakmai napján Visegrád és Pilismarót község határában örökzöld üzeműben kezelt kocsánytalan tölgy és bükk főfafajú elegyes állományok tanulmányozására, valamint patakmenti égerliget növénytani jellegzetességeinek bemutatására volt lehetőség.

A tanulmányút befejező napján Valkö és Vácszentlászló község határában az eddigiektől jelentősen eltérő termőhelyi viszonyok tanulmányozására került sor.

Termőhelyfeltárás, Vácszentlászló – Fotó: Horváth Tamás

Az egyes munkacsoportok felváltva végezték a termőhelyfeltárási, társulástani és erdőbecslési méréseket, vizsgálatokat, így a komplex szemlélet kialakítása mellett minden hallgató számára biztosított volt a különböző felállási helyeken mindegyik tudományterület terepi munkáiban való aktív részvétel. A munka során lehetőség nyílt a helyi szakemberek tapasztalatainak megismerésére, a gazdálkodási sajátosságok és az érintett tudományterületek kapcsolatának feltárására is.

Minden szakmai partnernek ezúton is köszönjük a tanulmányút lebonyolításában nyújtott segítségét!

Dr. Horváth Tamás,
egyetemi adjunktus,
SoE Erdő- és Természeti
Erőforrás-gazdálkodási Intézet

Erdőművelés - erdővédelem nagygyakorlat

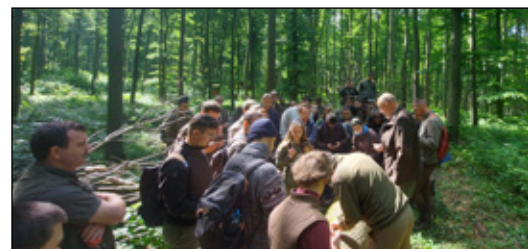
A tanulmányút (nagygyakorlat) célja, hogy az erdészeti szaporítóanyag-termesztés, az erdőismerettan, az erdőneveléstan, az erdősítéstan, illetve az erdészeti rovarstan, az erdészeti növénykörtan, az erdővédelemtan tantárgyak során oktatott ismereteket a hallgatók valós terepi körülmények között is tanulmányozhassák.

Ennek keretében a *Szombathelyi Erdészeti Zrt. Szentgotthárdi Erdészet* területén a kisparaszti száralás történetével, annak jelenlegi lehetőségeivel, az erdeifenyvesek, az erdeifenyő elegyes lombos állományok mesterséges és természetes erdőfelújításával, továbbá az itt található fajok erdővédelmi problémáival, valamint a térség erdőgazdálkodási és természetvédelmi feladataival ismerkedtek meg a hallgatók.

A *Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.* Gönyüi Erdészetének területén a feketefenyvesek homokpusztai gyepekké történő átalakításáról, az inváziós fajok visszaszorításának lehetőségeiről és a határtermőhelyeken álló faállományok felújítási problémáiról; a Győri Erdészet területén a nemesnyár-szaporítóanyag előállításáról, a kocsányos tölgy, a nemesnyár és a szürke-nyár ál-

ományainak erdőneveléséről, valamint az itt található állományok erdővédelmi feladatairól; továbbá a Szigetköz kialakulásáról, erdőgazdálkodási, természetvédelmi gondjairól, lehetőségeiről kaptunk a vendéglátóinktól gyakorlatorientált ismertetést.

A *Bakonyerdő Zrt. Farkasgyepői Erdészet* munkatársai részletesen ismertették a térségben található bükkösök és tölgyesek természetes erdőfelújítását, a kísérleti területek kialakítását (Roth-féle kísérleti terület, égtájorientált erdőfelújítás), fenntartását, valamint az örökzöld üzemekben történő erdőgazdálkodás fortélyait. A program utolsó pontjaként a Forrasztókői egzótás területén a hallgatók betekintést nyerhettek az erdőgazdálkodás közjóléti feladataiba is. A *Keszthelyi Erdészet* területén részletesen tanulmányozhatták a hallgatók a

Elpusztult magasköris vizsgálata a Farkasgyepői Erdészet területén – a szerző felvétele

fenyvesállományok átalakítását, átalakítását, a csertölgyállományok természetes erdőfelújításának lehetőségét, valamint egyes erdővédelmi problémákat is, továbbá az erdei közjóléti létesítmények, berendezések létesítésének, fenntartásának szükségességét és az erdei turizmussal kapcsolatos erdészeti feladatokat.

Dr. habil. Frank Norbert
egyetemi docens

SoE EMK Erdő- és Természeti
Erőforrás-gazdálkodási Intézet

Megállapodást kötött a NAK és az Erdészeti Ágazati Tudásközpont

Az agrárkutatás legújabb eredményeinek megismertetése céljából együttműködési megállapodást írt alá a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és az Erdészeti Ágazati Tudásközpont Nonprofit Kft. a Soproni Egyetemen.

A Tudásközpont révén szorosabbá válik az oktatási intézmények és az erdőgazdálkodók közötti kapcsolat, ami hozzájárul az erdészeti kutatási eredmények széles körű megismeréséhez, valamint az innováció ösztönzéséhez is. Az ágazat egészének érdeke a gyakorlatorientált ágazati felnőttképzések és a rendszeres erdészeti szakszemélyzeti továbbképzések biztosítása. Céljaik közősek, tevékenységük a hatékonyság, szervezettség növelésére, a korszerű szaktudás átadására irányul.

Az eseményen *prof. dr. Fábíán Attila* rektor köszöntötte a résztvevőket, kiemelve a megállapodás jelentőségét, melynek lényege, hogy a felek törekednek a hazai agrár-szaktanácsadás, -képzés működéséhez szükséges tudásbázis kialakítására és folyamatos javítására. Továbbá, hogy közös tanfolyamokkal, továbbképzésekkel kívánják szolgálni

az agrár tudástranszfer-folyamatokat mind a mezőgazdaság, mind az erdőgazdálkodás területén.

„A megállapodás aláírása hivatalossá teszi a NAK-kal már régóta fennálló együttműködésünket. Célunk, hogy az innovációk eredményeit képzések útján juttassuk el a gazdálkodókhöz, ezzel erősítve az agrár-szaktanácsadást és tudástranszfert. Mi elsősorban az erdészeti ágazatban, a NAK pedig a mezőgazdálkodás területén tudja ezt megvalósítani” – kezdte beszédét *dr. László Richárd*, az Erdészeti Ágazati Tudásközpont Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója.

„Ehhez dolgozott ki az egyetemünk, illetve az Erdészeti Tudományos Intézet egy döntéstámogató rendszert. Ezt szeretnénk megismertetni az erdőgazdálkodókkal annak érdekében, hogy a fajválasztásnál megfelelő döntést hozhassanak” – tette hozzá.

Györfly Balázs elnök és dr. László Richárd ügyvezető igazgató

Györfly Balázs elnök (NAK) is hangsúlyozta az információátadás szerepét. Kiemelte, hogy a gazdálkodók gyors és pontos tájékoztatása elsődleges szempont, ezért annak érdekében, hogy a munkát hatékonyabbá és eredményesebbé tegyék számukra, minden lehetőséget megragadnak. Hozzátette, hogy mindkét szervezet szempontjából alapvető fontossággal bíró feladat a tájékoztatás, és ha ezt jól koordinálják, a szinergiákat kihasználják, sokkal jobban szolgálhatják tagságaik érdekeit.

Forrás: **SoE, NAK**

A természetvédelmi mérnök hallgatók első tanulmányútja

A természetvédelmi mérnök hallgatók első tanulmányútjának két fő célja van. Az egyik, hogy hazánk élő és élettelen természeti értékei közül a hallgatók minél többet láthassanak terepen, a másik, hogy az ezek védelmével kapcsolatos lehetőségeket, problémákat a gyakorlatban is megismerhessék, lehetőség szerint minél több szemszögből bemutattva.

A tanulmányút résztvevői a Boszorkány-kőn (Fotó: Gregán Zoltán)

Az első napon a *Pilisi Parkerdő Zrt.* fogadta a csapatot. A pilisi programon a hallgatók testközelből megismerkedhettek az erdőgazdaság örökterdő-gazdálkodási törekvéseivel.

A változatos szerkezetű és korösszetételű bükkösök megtekintése után a Pilis-tetőről indult gyalogtúra során kerültek bemutatásra a lejtőgyepek, a dolomit-sziklagyepek és a bokorerdők. Ottjártunkkor éppen virágzási csúcspontban láthattuk a magyar zergevirág állományait. Megismerkedhettünk a magyarországi husáng termőhelyét érő káros hatásokkal, illetve az ezek mérséklésére tett erőfeszítésekkel.

Kedden az *Ipoly Erdő Zrt. Salgótarjáni Erdészetének* vendégeként megtekintettük a Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet emblematikus értékeit. A Boszorkány-kő igazán autentikus helyszínnek bizonyult a táji környezet és a geológiai adottságok ismertetésére, illetve a bazalton kialakult sziklai élőhelyek megfigyelésére.

Mindeközben az erdőgazdálkodás, illetve a természetvédelem kapcsolatáról kaptunk előremutató gondolatokat, konkrét példákon keresztül bemutatva.

Kultúrtörténeti értéként tekintettük meg Salgó, illetve Somoskő várát.

E helyszínek látványosan példázzák, hogy a kultúrtörténeti értékek gyakran elválaszthatatlanul összefonódnak az élő és élettelen természeti értékekkel.

Ezen a napon még megcsodáltuk az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület világhírű és lenyűgöző geológiai értékeit is.

Szerdán az első állomás az atkári periglaciális talajszelvény volt, ahol e különleges földtani érték kialakulásáról, védelmének nehézségeiről hallhattunk.

Szolnok környékén a *NEFAG Zrt. Szolnoki Erdészete* fogadott minket. Itt Tisza menti helyszíneken láthattuk a hullámtér erdészeti, árvízvédelmi és

természetvédelmi problémáit, illetve ezek megoldására tett kísérleteket.

Csütörtökön a *Körös–Maros Nemzeti Park Igazgatóságának* vendégeként a Dél-Tiszántúl kimagasló természetvédelmi értékeivel ismerkedhettünk meg Dévaványán.

Hajnalban egy megfigyelőtoronyból dürgő tűzokkakat láthattunk, miközben részletes ismertetést kaptunk a táj történetéről, értékeiről és természetvédelmi kezeléséről.

Dél előtt egy ragadozómadár-védelmi elődásan kaptunk aktuális képet a témáról, majd a Tűzokvédelmi Állomás lassan fél évszázados munkájába tekinthettünk be.

Délután az ecsegfalvi halastavak mádrvilágába nyertünk bepillantást, majd a környező puszták növényvilágát, illetve az ott zajló természetvédelmi élőhelykezeléseket ismerhettük meg.

A tanulmányút utolsó napján a *Kiskunsági Nemzeti Park* Fülöpházi-buckavidékét tekintettük meg egy néhány órás túra keretében. A nemzeti park természetvédelmi őretől rendkívül átfogó ismertetést kaptunk a terület értékeiről, történetéről, problémáiról, illetve a természetvédelem törekvéseiről.

Ezúton is köszönjük mindazok önzetlen munkáját, akik magas színvonalon járultak hozzá hallgatóink szakmai épüléséhez és abhoz, hogy ez a hét feledhetetlen élmény is legyen egyben.

Dr. Korda Márton,
egyetemi adjunktus

Prof. dr. Bidló András
egyetemi tanár

SoE EMK Környezet- és
Természetvédelmi Intézet

A tanulmányút résztvevői a Kiskunság egyik utolsó mozgó homokbuckáján (Fotó: Prof. dr. Bidló András)

A természetvédelmi mérnök hallgatók második tanulmányútja

A természetvédelmi mérnöki szak második tanulmányútjának elsődleges célja, hogy a természetvédelmi területek kezelésével kapcsolatban, terepi példákon és feladatokon keresztül kapjanak ismereteket a kurzust felvett hallgatók.

A tanulmányútból két napot a *Soproni Tájvédelmi Körzetben* kialakított a hidegvíz-völgyi Kísérleti Vízugyűjtőben töltötték a hallgatók, ahol megismerték és gyakorolhatták egy természetes kisvízugyűjtőn a vízkörzése elemeinek megfigyeléséhez, illetve a kezelési terv megalapozásához alkalmazható hidrológiai méréseket, megfigyeléseket.

Az első napon *dr. Csizsár Ágnes* egyetemi docens vezetésével ismerkedtek a hallgatók a Sopron környéki rétek kezelésével és a rétek növényritkaságával, majd *Szita Renáta*, a *Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság* munkatársa segítségével a természetes vízfolyások kezelési kérdéseivel. Ez utóbbinak érdekes része volt egy hidrobiológiai bemutató, ahol a Rák-patak vízi makrogerinc-telen faunáját vizsgálták a hallgatók.

A program fontos terepi része volt a vízugyűjtőfeltárás, ahol a résztvevők az élőhely és a vízfolyás medermorfológiájának tanulmányozása mellett a természetvédelem szempontjából kiemelt források, valamint a kisvízfolyások vízhozammérési módszereivel is megismerkedhettek. A két nap része volt még egy műszerbemutató és egy tartalmas beszélgetés *Udvardy Ferenc*ccel, a *Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság* területfelügyelőjével.

Ezt követően egész napos programon vettünk részt a *Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság* területén. Itt először a Káli-medence fölé magasodó Fekete-hegy platóján található vizes élőhelyeket néztük meg *dr. Schmidt Dávid* adjunktus kíséretében. A hallgatóknak a terület botanikai kincsei és víztani értékei egyaránt újdonságot jelentettek.

A hegy tetején található vizes élőhelyek korábban értékes legelőterületet jelentettek a környező települések állattartóinak. A változatos domborzatú felszín mozaikossága és a mélyedésekben kialakult kisvizes élőhelyek számos értékű növény- és állatfajnak adnak menedéket.

Ma viszont a terület kezelése komoly feladat, az invazív fajok és a fás növényzet visszaszorítása miatt. A hallgatók számára is érzékelhető volt a ma-

gas aranyvessző (*Solidago gigantea*) sajnálatos terjedése. A terület átfogó bemutatása az Eötvös Károly-kilátóról történt, ahonnan egy régi forrásfoglást érintve indulunk a medence közepén található Kornyi-tóhoz.

A tó egy dolomit sziklagyepekkel övezett kistó, amely összeköttetésben van a felszín alatti vizekkel. Itt találkoztunk a területen dolgozó *Vókó László* természetvédelmi őrrrel, aki az addig megtekintett vizes élőhelyeken túl a Kornyi-tónak és a lisztes kankalin élőhelyének, a Sásdi-rétnek a kezelési problémáiról is beszélt. Szó esett a Balaton-felvidéki Nemzeti Park gazdálkodásáról és a területen élő helyekkel folytatott folyamatos kommunikáció fontosságáról.

A Káli-medence peremén...

Szintén egy teljes napot jelentett a szigetközi vízpótló rendszer megismerése. A program a vízpótló rendszer üzemeltetésében kulcsszerepet kapott Dunakiliti duzzasztóműben kezdődött. Itt először *Láng Mercédesz*, a Szigetközi Természetvédelmi Egyesület aktivistája ismertette a Szigetköz, illetve a Duna elterelésének hátterét. Tartalmas előadásában kiemelte, hogy a történet és a vízpótlásra tett erőfeszítések tanúsága szerint nagyon fontos a különböző szakterületek közötti kommunikáció.

Az *Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Szigetközi Szakasz mérnökségének* vezetője, *Tatai Róbert* bemutatta, hogy milyen lépésekben alakították ki a vízpótló rendszert, hogy az elterelés előtti régi Szigetköz képét visszaállítsák.

Megnéztük a vízpótló rendszer másik kulcselemét is: a régi Duna-meder-

ben épített fenékküszöböt. A területet gyalogosan közelítettük meg, így lehetőség nyílt arra, hogy az évtizedekkel ezelőtt kialakított csupasz felszínen, a természetes szukcesszió hatására kialakult növényzetet tanulmányozzuk.

A nap zárásaként a *Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság* munkatársával, *Szabó Csaba* tájegységvezetővel találkoztunk, aki a szigetközi vízpótló rendszert a természetvédelem szempontjából mutatta be. A *Denkpál* nevű területreztre mentünk, ahol először a rétekről beszéltünk, majd az ágvég-elzárás mellett kialakított hallépcsőt tekintettük meg. A kisebb hosszúsággal és áramlási sebességgel kialakított hallépcső lehetővé teszi, hogy a vízi élőlények a számukra áthatolhatatlan akadályt képező vízszabályozó műtárgyat megkerüljék a nekik kialakított úton. A nap zárásaként a tájegységvezető

rengeteg ténnyel és fajmegőrzési információval gyarapította a hallgatók tudását.

A tanulmányút utolsó napja a védett erdők kezeléséhez kapcsolódott, ahol *prof. dr. Király Gergely* egyetemi tanár vezetésével a *Kőszegi-hegységben* tett túra során az erdőkezelési kérdések mellett megismerkedtünk a tőzegmohás lápok élővilágával és kezelésének kérdéseivel is.

Ezúton is köszönjük mindazok önzetlen munkáját, akik magas színvonalon járultak hozzá hallgatóink szakmai fejlődéséhez!

Dr. Kalicz Péter egyetemi docens
SoE EMK Geomatikai és
Kultúrmérnöki Intézet
Molnár Mónika természetvédelmi
mérnök hallgató, SOE EMK

Az erdőmérnöki szak záróvizsgálata

Fókuszban a gyakorlatorientált képzés!

A Soproni Egyetem Erdőmérnöki Kara, 2023. július 3. és 5. között egy merőben új, korszerű, eddig még soha nem alkalmazott gyakorlatorientált szemléletben szervezte meg és hajtotta végre a záróvizsgátatást, terepi körülmények között.

Az elképzelés mozgórugója volt, hogy 2022-től a Karon új, gyakorlat-centrikus mintatantervek szerint folyik a képzés, igazodva a szakma elvárásaihoz. A több mint egy évig zajló munka a szakmai szervezetek és az erdőgazdaságok bevonásával zajlott, amelynek eredményeként a külföldi társegyetemek által is elismert reformokat hajtottunk végre.

Ennek részeként, folyamányaként a „hagyományos” tételsorra alapuló elméleti szóbeli vizsgaforma helyett egy, az elvárásokhoz jobban igazodó, valós körülmények között, erdőállományokban történt a vizsgátatás. A koncepcióváltást segítette, hogy a *Tanulmányi Erdőgazdasággal* még szorosabb együttműködések sikerült kialakítani, és az Oktatók, valamint a hallgatók is motiváltak voltak a reformokra.

A záróvizsga két fő egységből tevődött össze, egyrészt *a felkészülési időszakban előzetesen elkészítendő írásos portfólióból*, majd a vizsga napján, *a terepen szóbeli prezentációból és azt követő általános erdőgazdálkodási kérdések megvitatásából*.

A portfólióban ki kellett térni a segítségként megkapott erdőrészlet leíró lapján szereplő adatok értékelésére, ehhez akár termőhelyvizsgálatot, mintaterületek segítségével fatérfoogat-meghatározást, záródásvizsgálatot, újulatfelvételezést, tőszám-meghatározást, állományleírást elvégezve.

Önálló feladat volt a területfelkérés, határazonosítás, valamint a vizsga napján koordinátákkal megadott találkozási pont felkeresése. Az erdőállomány aktuális állapotához igazítottan javasolni kellett elvégzendő erdőművelési (*erdőfelújítás, erdőnevelés, kezelési terv*), erdőhasználati (*ütemezés, választéktervezés, vágásszervezés, vállalkozói megbízás, szállítási értékesítési*) feladatokat, ezeket meg kellett tervezni, a végrehajtáshoz szükséges hatósági dokumentumok elkészítésével, költség-hozam elemzés elvégzésével.

Vizsgakérdések a portfólióhoz kapcsolódóan

Feladat volt továbbá a beavatkozások környezetre gyakorolt hatásának vizsgálata, állomány egészségi állapotának értékelése; feltáró hálózat fejlesztési koncepcióinak felvázolása, erdei mellékhaszonvételei lehetőségek ismertetése. Említést tettek a hallgatók a természetvédelmi és vadgazdálkodási adottságokból fakadó korlátozásokról, kötelezettségekről, és kitértek az erdő közjóléti funkcióira is. Meghatározó elvárás volt az aktuális törvényi szabályozások, végrehajtási rendeletek ismerete és azok mentén a gazdálkodási feladatok komplex kezelése.

A vizsgátatás a TAEG Zrt. területein zajlott, az erdőgazdaság szakembereinek, erdőgondnokainak bevonásával, valamint a *Szombathelyi Zrt.* kollégáinak megtisztelő részvételével.

Miután a Hallgatók ismertették az elkészült írásos anyagot, a vizsgabizottság tagjai véleményeket, kérdéseket fogalmaztak meg az elhangzottakkal és a „vizsgaállománnyal” kapcsolatban.

A szóbeli vizsga részeként a szakmai felkészültséget és tudást mérendő további, már nem a kihúzott állomány erdőgazdálkodási feladataihoz kötődő ún. általános kérdések megfogalmazása történt.

A hallgatónként közel 60 perces záróvizsga 3 vizsgabizottság előtt zajlott, a soproni hegy- és dombvidéken, valamint síkvidéki erdőgazdasági tájon. A vizsgátatás logisztikai feladatainak lebonyolításában a TAEG Zrt. erdőgondnokai vettek részt.

Mind a 39 erdőmérnök jelölt sikeres vizsgát tett, közülük többen kiváló eredménnyel, amelynek köszönhetően végső minősítésükként, többségük jó oklevelet

vehetett át a diplomaosztón. Bizonyították felkészültségüket, vitakészségüket, és hogy tanulmányaik során kellő szakmai ismeretet, látásmódot szereztek.

A lezajlott vizsgák után a bizottsági tagok értékelő megbeszélést tartottak, amelynek során a megszerzett tapasztalatok alapján fejlesztési javaslatokat is tettek, és rámutattak a folyamatos aktualizálás fontosságára. Felmerült további erdőgazdasági helyszínek bevonásának lehetősége, a zárótanulmányút tematikájának a záróvizsga követelményrendszeréhez illesztése, szakmai felkészítő gyakorlati hetek mintatantervbe iktatása.

A rendszer beváltotta a hozzáfűzött reményeket, és nagyon pozitív értékelést kapott mind a hallgatók, mind az oktatók, mind pedig a gyakorlati szakemberek részéről.

Gratulálunk a frissdiplomás kollégáknak, és köszönjük a szakma támogató segítségét! Jó szerencsét!

Dr. Kovács Gábor egyetemi docens,
szakfelelős, oktatási dékánhelyettes
Szakálosné dr. Mátyás Katalin
egyetemi adjunktus
SoE EMK

Ünnepélyes eredményhirdetés